

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН – ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ **СКАЗУ**

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікацію підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН –
ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ

СКАЗУ

Ознаки сказу

БУЙНА форма

ТИХА форма

Найбільш
характерні ознаки

- слиновиділення
- водобоязнь
- агресивність
- параліч
- пригніченість
- відмова від їжі та води

Найбільш небезпечна форма
Ознаки хвороби виражені слабо

- пропадає голос
- ховається по кутках
- часто змінює місце проживання
- тікає з дому
- гризе неістівні предмети
- не відгукується на поклик
- не слухається господаря

- відвисає хвіст
- відвисає нижня щелепа
- проявляються розлади нервової системи
- з'являється хиткість ходи

У диких тварин проявляється
у вигляді аномальної поведінки,
втрати страху

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікацію підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН – ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ

СКАЗУ

Для зменшення ризику зараження
ВООЗ* рекомендує:

Щорічно вакцинувати
домашніх тварин від сказу

Маленьких домашніх улюбленців
(кроликів, хом'яків, морських свинок)
здебільшого не вакцинують,

краще тримати ізольовано – подалі від інших тварин

Триматися подалі від диких тварин –
хворі на сказ тварини не бояться людей
і підходять дуже близько

Для людей, які:

- їздять до країн, де поширений сказ
 - постійно контактують з дикою природою
- найкращий метод захисту – **вакцинація**

*ВООЗ - Всесвітня організація охорони здоров'я

- **вакцинування**
у закладах ветеринарної
медицини або лікарями
ветеринарної медицини
(діяльність ліцензована)

- **антирабічна вакцина**,
закуплена за кошти
державного бюджету, –
безоплатна для населення

- **вакцинувати** собак та котів
необхідно з **3-х міс. віку**

Якщо **вкусил** чи **подряпала**

- домашня тварина
(навіть добре знайома вам)
- дикий звір

НЕГАЙНО зверніться за медичною допомогою –
пройдіть обстеження та курс антирабічних
щеплень (за призначенням лікаря)

У випадку виявлення тварин із
ознаками сказу – **НЕГАЙНО** повідомте

- територіальний орган Держпродспоживслужби
- приватного лікаря ветеринарної медицини

Сказ – хвороба невиліковна

Уважність та обережність
у поводженні з тваринами
повинні бути правилами для людини

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікацію підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН – ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ

СКАЗУ

Заходи профілактики та захисту від сказу

Уникати контактів

з дикими та безпритульними тваринами

Роз'яснювати це дітям

До полювання та охорони
тваринницьких ферм, гуртів,
отар, табунів **допускати тільки**
щеплених проти сказу собак

Ревакцинація – щорічно

**Не допускати диких
та безпритульних тварин**

у місця розташування свійських тварин

Про **кожний випадок укусу**
сільськогосподарських і
домашніх тварин дикими,
безпритульними тваринами

Проявляти насторогу
у разі **незвичної або**
агресивної (без причини) поведінки
будь-якої домашньої тварини

У разі виявленні трупів тварин
не чіпати їх, не знімати шкуру

**Повідомити фахівців ветеринарної медицини
та/або територіальний орган
Держпродспоживслужби**

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікацію підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН –
ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ

СКАЗУ

У разі підозри сказу у тварини

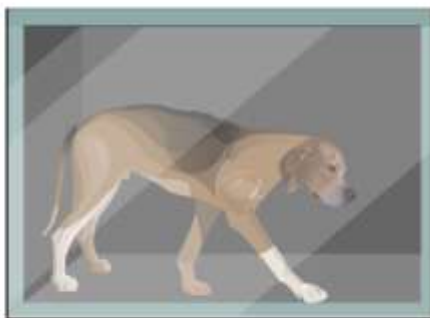

Звернутися до лікаря
ветеринарної медицини

Повідомити територіальний
орган Держпродспоживслужби

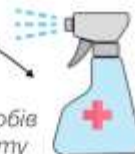
Власник повинен
ізолювати тварину
з обов'язковим
використанням

- спецодягу
- захисних окулярів
- гумових рукавичок

Дезінфекція

із застосуванням засобів
індивідуального захисту

- місць утримання хворої чи підозрілої на сказ тварини
- предметів догляду за твариною
- одягу та ін. речей, забруднених слиною та виділеннями

У разі нанесення травм
твариною людині –
встановити обов'язковий
10-ти денний нагляд
за твариною

Хвору та підозрілу
на сказ тварину
лікувати або піддавати
щепленню проти сказу
ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ

Сказ у тварин не лікується!

Проводять евтаназію –
присипання тварин

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікацію підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН – ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ

СКАЗУ

МІФИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ

МІФ: Вакцинувати тварин, які не виходять на вулицю або не потрапляють в дику природу, **не обов'язково** (напр., котів)

РЕАЛЬНІСТЬ: Дика природа може сама «прийти» до тварини, що мешкає ізольовано.

Наприклад: потрапляння в житлові приміщення диких кажанів

МІФ: Сказ переносять лише собаки, рідше – коти

РЕАЛЬНІСТЬ: Вірус вражає всіх теплокровних тварин, які потім стають його переносниками

Наприклад: еноти, розата худоба, щури, кажани, шакали, білці, їжаки тощо

МІФ: Люди не хворіють на сказ

РЕАЛЬНІСТЬ: Люди хворіють!

- В організмі людини вірус нервовими волокнами потрапляє у спинний і головний мозок
- викликає запалення мозку, параліч і **СМЕРТЬ**

Без вакцинації хвороба смертельна в 100% випадків

МІФ: Вакцинувати потрібно лише дорослих тварин. **Одного щеплення достатньо**

РЕАЛЬНІСТЬ: Вакцинувати обов'язково

- щорічно
- з 3-х місячного віку

МІФ: Хвора тварина завжди поводиться агресивно, а неї тече сліна

РЕАЛЬНІСТЬ:

- На початковій стадії сліна не тече. Ознаки проявляються через **3-5 днів** після зараження
- Хвороба може мати безсимптомний перебіг
- Тварина може бути пригніченою

Навіть, якщо заражена тварина вкусила без видимої наявності слини, небезпека зараження 100%

МІФ: До лікаря не обов'язково звертатися відразу після укусу, можна почекати якийсь час

РЕАЛЬНІСТЬ: Після появи перших симптомів медики вже не зможуть допомогти хворому

До лікаря необхідно звернутися НЕГАЙНО

МІФ: Вакцини проти сказу є «важкими» для тварин

РЕАЛЬНІСТЬ: Сучасні вакцини

- максимально безпечні
- ефективні
- з дуже низьким % теоретично можливих ускладнень

МІФ: Захворіти на сказ можна, якщо доторкнутися до хворої тварини

РЕАЛЬНІСТЬ: Тварини виділяють вірус зі слиною

Вірус проникає в організм людини через

- укус
- потрапляння зараженої слини на слизові оболонки, подряпини, мікроушкодження шкіри

МІФ: Сказ виліковний

Американці вилікували хвору дівчинку з мільйонського протоколу вже після прояву симптомів

РЕАЛЬНІСТЬ: Такий метод

- вкрай складний
- дуже дорогий (~ \$800 000)
- імовірність успіху 5%

Єдиний офіційно визнаний і ефективний спосіб уникнути сказу в разі ризику зараження – своєчасна профілактична ВАКЦИНАЦІЯ

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікація підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживача і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН – ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ

СКАЗУ

Обов'язок власників собак і котів –
забезпечити здійснення
щорічної вакцинації проти сказу

відповідно до

Закону України
«Про ветеринарну медицину»
Закону України «Про захист тварин
від жорстокого поводження»

Вакцини, які застосовуються
для профілактики сказу

- повинні бути зареєстровані в Україні
- потребують особливих умов зберігання
- застосовуються виключно спеціалістами ветеринарної медицини
 - ✓ державними
 - ✓ приватними (ліцензованими)

перелік зареєстрованих
ветеринарних препаратів

Проведення вакцинації –
обов'язкова умова під час

будь-якого **переміщення тварин**
на території/за межі України

допуску до полювання
мисливських собак

допуску до участі в будь-яких
змаганнях, виставках тощо

Спеціаліст ветеринарної медицини
проводить клінічний огляд тварини
хворим/ослабленим тваринам
щеплення не проводиться

Спеціаліст ветеринарної медицини
повинен зробити
відповідний запис про вакцинацію
у ветеринарному паспорті тварини

Обов'язок власників собак і котів –
ідентифікація тварин
за допомогою мікрочипів

відповідно до Закону України
«Про ветеринарну медицину»

дата встановлення мікрочипу
повинна передувати
даті проведення щеплення

Експертний висновок* про наявність
титру антитіл до вірусу сказу пролонговується –

якщо щеплення здійснюються
з проміжками не більше календарного року

* у разі отримання в акредитованих лабораторіях

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікація підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Вона є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ЩОРІЧНЕ ЩЕПЛЕННЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН – ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ

СКАЗУ

проводиться щорічно

Щеплення проти сказу можна зробити у будь-якій ветеринарній лікарні

- державній
- приватній (ліцензованій)

Можливість застосовувати безкоштовну вакцину

Державні лікарні ветеринарної медицини

Слідкуйте за оголошеннями про проведення заходів щодо вакцинації тварин (в т. ч. виїзних, які здійснюються за узгодженням із органами місцевого самоврядування)

Об'єднуйтеся з місцевою громадою та сусідами – провакцинуйте домашніх улюбленців

Відповідно до Інструкції вакцинація сільськогосподарських тварин здійснюється лише під час ліквідації спалаху сказу

ПАМ'ЯТАЙТЕ

Не займайтеся самолікуванням тварин

Не торкайтеся диких тварин (ні живих, ні мертвих)

У разі підозри на сказ або після контакту домашніх тварин із безпритульними чи дикими – необхідні карантинні обмеження

У разі нанесення травм людині тваринами, які потім померли, обов'язково повідомляйте територіальні органи Держпродспоживслужби

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. Вакцинація – рятує життя!

Публікація підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.

ПЕРОРАЛЬНА ІМУНІЗАЦІЯ ДИКИХ М'ЯСОЇДНИХ ТВАРИН ВІД СКАЗУ

Пероральна імунізація

здійснюється шляхом
розповсюдження
принад із вакциною

- вручну
- авіатранспортом

У зв'язку з воєнним станом
проводиться лише
наземний розподіл

у погодженні з
військовими
адміністраціями

До складу груп входять

- спеціалісти територіальних управлінь Держпродспоживслужби
- спеціалісти органів місцевого самоврядування
- фахівці лісового та мисливського господарств
- користувачі мисливських угідь

Відповідно до
Противізоотичного плану на 2023 р.

- на узліссях
- на узбіччі доріг
- біля річок
- на сільськогосподарських угіддях
- у лісах
- на перехрестях доріг
- на території вирубок

Принада

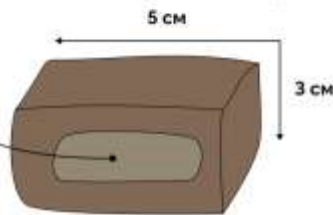
має вигляд невеликих брикетів
із запахом м'ясо-кісткового борошна

Вакцина

- **сприяє** створенню імунітету
- **не викликає** захворювання у молодих тварин
- **не сприяє** виділенню вакцинного вірусу зі слиною
- **безпечна** для інших тварин
- **безпечна** для людини та природного середовища
- **стабільна** в польових умовах

капсула з
вакциною

У разі виявлення подібних принад –
не беріть їх руками і не переносьте
з місць розкладання, щоб тварини
змогли їх знайти

Ефективність методу доведена світовим та європейським досвідом,
а також результатами, що були отримані в Україні
після проведення зазначених заходів

Сказ домашнього улюбленця можна попередити. ЩОРІЧНА вакцинація – рятує життя!

Публікація підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.